

Verksamhetsberättelse för 2017

Föreningen

Österåkers hembygds- och fornminnesförening har till ändamål att väcka och bevara intresset för hembygdens skönhetsvärden, att skydda dess natur och kultur samt verka för att bygdens minnesmärken och övriga kulturvärden bevaras. Föreningen hade vid verksamhetsårets slut ca 908 medlemmar, varav 15 hedersmedlemmar och en hedersordförande.

Medlemsmöten

Årsmötet hölls den 23/4 2016. Förutom sedvanliga dagordningspunkter utdelades för engagerat och förtjänstfullt arbete dels ÖHF:s diplom till Birgitta Hugosson, Erika Lilja, Börje Löfvén, Gunilla Olsson, Björn Pålhammar, Paulo Sangregorio, Margareta Sjögren och Emelie Wengse, dels ÖHF:s guldnål till Gunilla Arefall, Gunilla Högström, Ingvar Holmer, Sven Jönsson, Kristina Lemon, Barbro Löfgren, Berit Nyman och Sune Pettersson. Lars Alegren, Sören Hjalmarson, Birgit Lindholm, Dag Unevik och Berit Wallenqvist utsågs till hedersmedlemmar i ÖHF.

Höstmötet hölls den 19/11 2016 med sedvanliga ärenden som beslut om verksamhetsplan samt val av funktionärer för 2018-2019. Som styrelseledamöter för 2018-2019 omvaldes Sven Hugosson och Björn Pålhammar som ledamöter. Sven Hugosson valdes till ordförande för 2018. Som nya styrelseledamöter för 2018-019 valdes Marie-Louise Brännfors, Gerhard Nuss och Lars-Erik Rosberg. Som revisor för 2018-2019 valdes Jessica Boll. Carl-Göra Backgård utsågs till revisorssuppleant för 2018 (fyllnadsval). Höstmötet avvisade med kvalificerad majoritet styrelsens förslag att till Österåkers golfklubb utbjuda de s.k. Hagbystugorna till försäljning.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen har under året bestått av de ordinarie ledamöterna Sven Hugosson ordförande, Bo Hedenstedt vice ordförande, Jörgen Thulstrup sekreterare, Sonja Almsätter vice sekreterare, Ingemar Jansson kassör, Hans Rockberg, Björn Pålhammar och Emelie Wengse.

Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft ett konstituerande möte samt därefter 11 protokollförda möten.

Medlemskap

Föreningen har under året varit medlem av Sveriges resp. Stockholms läns hembygdsförbund, Arbetsgruppen Långhundraleden, Föreningen Skärgårdsmuseer, Föreningsarkiven i Stockholms län samt Rådet för lokal utveckling i Stockholms län (Länsbygderådet).

Arbetsgrupper

Arbetet i föreningen har till stor del bedrivits i projekt och arbetsgrupper. Under 2017 har verksamhet bedrivits i grupperna för byggnadsvård, foto och torp samt i projekten för evenemang och medlemsaktiviteter, fotokalendern och frågetävlingen "Vem Vet mest om Österåker". Fornminnesgruppen har under året inte haft några möten. Uppgiften som sammankallande har varit vakant.

Verksamhet

Verksamheten har under 2017 genomförts i stort på följande sätt:

- 1) Traditionella arrangemang
 - a) Valborgsmässofirande i Hembygdsparken Ekbacken besöktes av ca 900 personer. Kommunalrådet Mathias Lindow höll vårtalet, Österåkers musikkår konserterade och Åkersberga kammarkör underhöll med sång. Naturskyddsföreningen Österåker delade ut pris till skolklass för bästa fågelholk ÖHF sålde kaffe, varmkorv samt lotter. Brasan byggdes av byggnadsvårdsgruppen under själva valborgsmässoaftonen för att undvika förtida antändning.
 - b) Kommunen firade Nationaldagen i Hembygdsparken Ekbacken med bl.a. sång och musik. ÖHF medverkade försäljning av kaffe och tilltugg.
 - c) Midsommarafton firades som ett samarrangemang mellan hembygdsföreningen och Österåkers kommun i hembygdsparken Ekbacken. ÖHF serverade kaffe, glass och varmkorv samt höll fiskdamm för barnen.
 - d) Föreningen medverkade vid Kanalens dag den 27/8 med bl.a. försäljning av kaffe, glass och varmkorv.
 - e) Föreningen har genomfört ett omfattande kulturvandringsprogram under april-juni. Vandringarna är mycket uppskattade.
 - f) Fem hembygdskvällar, "brasafnarn", med föredrag, sång eller bildvisning har genomförts och rönt uppskattning. En av kvällarna riktade sig speciellt till nya medlemmar. Arkeologen Niclas Björk berättade vid en hembygdskväll den 16/2 om olika slags stenåldersbosättningar och särskilt om den vid Tråsättra. Vid en hembygdskväll den 16/3 kåserade Lennart Lenke, till bilder, på temat "Östra Ryd – en historisk resa i gamla vykort".
- 2) Borgruinen Biskopstuna har varit ett gemensamt projekt mellan kommunen och hembygdsföreningen. Den 20/5 invigdes i Åkersberga bibliotek en utställning om borgen och dess historia.
- 3) Utgrävningen av stenåldersboplatsen vid Tråsättra och de unika fynden där har rönt stort intresse. En uppskattad vandring vid Vira bruk med omgivningarna anordnades den 3/6 av ÖHF i samarbete med Naturskyddsföreningen

- 4) Efter årsmötet den 17/4 underhöll ungdomsgruppen ”Tillsammans i Åkersberga” (en förening för ökad integration) med sång och musik.
- 5) Den 14/12 bjöds ett 50-tal aktiva medlemmar på julbord som tack för förtjänstfullt arbete under året.
- 6) Torpgruppen har fortsatt att dokumentera dagsverkstorp. Den 20/5 hölls årets torpvandring.
- 7) Dataregistrering av föreningens fotografier har avslutats – ett stort arbete. Bilderna är nu sökbara i datorn. Arbetasuppgiften att vara sammankallande i fotokommittén är f.n. vakant.
- 8) Information till medlemmarna har i huvudsak skett i tidskriften Milstolpen som utkom med tre nummer 2017. Andra informationsvägar är föreningens hemsida och det s.k. På-gång-bladet som sätts upp på anslagstavlor inom kommunen.
- 9) Den 10/9, kulturarvsdagen, firade ÖHF 70 år. Festligheterna började vid Österåkers kyrka med tal, kulturinformation, historiska återblickar och körsång. En vandring genomfördes sedan, med historiska nedslag, via Stenhagen och Åkersbro till Ekbacken. Där hölls tal och utdelades en penninggåva från kommunen av kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher. Där underhölls med musik och visades fotoutställning i Vita Huset. Där visades en särskild skolutställning samt Båtsmansmuseet. Lättare förtäring utspisades och en s.k. kryptotävling genomfördes.
- 10) En årsbok för 2017 på temat ÖHF 70 år har getts ut.
- 11) För femtonde året i rad har den mycket uppskattade fotokalendern getts ut och fått stor spridning.
- 12) Hyror utgör en väsentlig del av föreningens inkomster. Hembygdsgården Vita Huset har under året hyrts ut för fester och andra sammankomster under ett stort antal helger och vardagar. Föreningen har därutöver hyrt ut:
 - a. Hagbystugorna
 - b. Tingshuset (nedervåningen)
 - c. Torp Berggren
 - d. Torp Moberg
 - e. Stenhagens handel
 - f. Tant Klaras stuga
- 13) Föreningens fastigheter har underhållits enligt plan, bl.a. har taket på Mobergtorpet reparerats, ventiler satts in i Båtsmansmuseet, dansbanan reparerats och nya fönsterluckor monterats i Hembygdsmuseet.
- 14) Föreningen har höga ambitioner att bevaka kultur- och fornminnesfrågor i kommunens planering. Här samverkar ÖHF främst med Naturskyddsföreningen Österåker. Under året har ett tiotal yttranden i olika planeringsärenden lämnats till främst kommunen.
- 15) Hembygdsmuseet, med temautställningen ”Åkers kanal och trafiken på denna” har i likhet med tidigare år hållits öppet för allmänheten en söndag i månaden. Under året har 310 personer besökt museet, vilket är något färre än föregående år. Skolmuseet har dessvärre inte kunnat hållas öppet enligt plan en gång i månaden. Båtsmansmuseet har hållit öppet 5 gånger under juni – augusti. Jordbruksmuseets samlingar är tillfälligt inhysta i ett av Smedbys 1700-talsmagasin och i den s.k. Tiondeladan intill Österåkers kyrka.
- 16) Den frågetävling – Vem Vet Mest om Österåker – som inleddes hösten 2011 med klasser i årskurs 4 och 2015 också med klass 3 – genomfördes nu för sjunde gången med final i Alceahuset den 17/5. I år vann klass 3C från Margretelundsskolan förstapriset på 5 000 kr. Andrapriset delades av klass 4A och 4B från Fredsbergsskolan. De fick 2 500 kr vardera.

Ekonomi

Föreningens ekonomiska ställning redovisas i resultat- och balansräkning.

Styrelsen framför ett varmt tack till alla som genom frivilligt arbete och på andra sätt medverkat till att göra 2017 till ännu ett framgångsrikt år i föreningens historia.

Åkersberga den 5 mars 2018

Sven Hugosson

Bo Hedenstedt

Jörgen Thulstrup

Sonja Almsätter

Ingemar Jansson

Hans Rockberg

Björn Pålhammar

Emelie Wengse